

מחוז הצפון

מרחב תכנון מקומי: גליל עליון

תחום שיפוט מוניציפאלי: מועצה אזורית גליל עליון

תכנית מתאר מקומית מס' ג/ 13906

שינוי לג/ 4663 מש"צ מנרה

שמורת טבע – אירוס הדור מנרה

הוראות התכנית (תקנון)

משרד הפנים מחוז הצפון
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
אישור תכנית מס' 13906
הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה
ביום 24.10.07 לאשר את התכנית
שמ"כ"ל לתכנון
יו"ר הועדה המחוזית

הודעה על אישור תכנית מס' 13906
פורסמה בילקוט הפרסומים מס' .....
מיום .....

מחוז הצפון
מרחב תכנון מקומי: גליל עליון
תחום שיפוט מוניציפאלי: מועצה אזורית גליל עליון

פרק 1: זיהוי וסיווג התכנית:

1.1 **שם התכנית:**
 תכנית מתאר מקומית מסי ג/ 13906 שמורת טבע אירוס מנרה.

1.2 **מקום התכנית:**
 בין כביש 988 וגבול ישראל, דרומית לקיבוץ למנרה.

נ.צ.מ.		גוש
חלקי חלקה	חלקה	13521
91		13525
77,78		14002
8,10		14028
2-5		

1.3 **שטח התכנית:**
 כ- 683 דונם, מדידה גרפית.

1.4 **בעלי עניין:**
בעל הקרקע:
 מנהל מקרקעי ישראל, מחוז צפון.
 קריית הממשלה, ת.ד. 580, נצרת עלית.
 טל: 04-6558211 פקס: 04-6560521

יזום עורך ומגיש התכנית
 הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (להלן "רשות הטבע והגנים")
 רח' עם ועולמו 3, ירושלים.
 טל: 02-5005444 פקס: 02-6529232
 מחוז צפון, עתיקות מגידו, ד.ג. חבל מגידו 19230.
 טל: 04-6522167 פקס: 04-6420312

1.5 **יחס לתכניות אחרות:**
 התכנית בהתאם לתמ"א 35.
 יעוד שטח: שמורות טבע בחלקו.
 התוכנית בהתאם לתמ"מ 9/2.
 יעוד שטח: שמורת טבע ועפ"י סעיף 4.7.2 בדבר ייעוד שטחים נוספים.
 התכנית משנה את תמ"א 22.
 יעוד שטח: יער טבעי לשימור.
 התוכנית משנה את תוכנית ג'// 4663 בתוקף מש"צ מנרה.
בכל מקרה של סתירה בין הוראות תכנית זו להוראותיה של תכנית אחרת החלה על השטח, תוכנית זו עדיפה.

1.6 **מסמכי התכנית:**
 1.6.1 תקנון בן 6 עמודים – מסמך מחייב.
 1.6.2 תשריט בקני"מ 1:5000 – מסמך מחייב.
 1.6.3 דף הסבר – מסמך מנחה.

תאריך	
22.1.03	הכנת התכנית
10.3.03	עדכון 1
27.3.03	עדכון 2
4.12.03	עדכון 3
6.2.05	עדכון 4
29.1.06	עדכון 5
15.6.06	עדכון 6
4/01/07	עדכון 7
11/11/07	עדכון 8

1.8 הגדרות ומונחים:

משמעותם של המונחים בתכנית זו יהיה כמשמעותם בחוק התכנון והבניה.

1.8.1 ביאור סימני התשריט:

גבול תכנית: מסומן בקו כחול.

שטח שמורת טבע: צבוע ירוק בהיר, מותחם בקו ירוק כהה ומשובץ בקווים אלכסוניים בצבע ירוק כהה.

שטח שמורת טבע מוכרזת: צבוע ירוק בהיר, מותחם בקו ירוק כהה ומשובץ בקווים אלכסוניים צפופים בצבע ירוק כהה.

שמורת טבע עפ"י תמ"מ 9/2: צבוע ירוק בהיר ומותחם בקו נקודה בצבע סגול.

שמורת טבע עפ"י תמ"מ 35: קו נקודה בצבע תכלת.

שמורת טבע עפ"י ג/4663: קו מקווקו בצבע אדום.

גבול תכנית גובלת: קו מקווקו בצבע כחול.

יער טבעי לשימור עפ"י תמ"מ א 22: שיבוץ בצבע כתום.

יער נטע קיים עפ"י תמ"מ א 22: שיבוץ אלכסוני בצבע ירוק.

שטח חקלאי: פסים אלכסוניים בצבע ירוק.

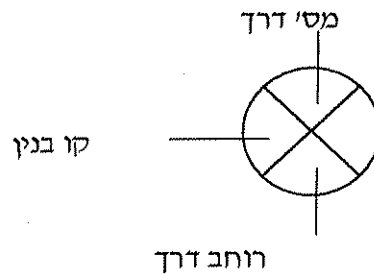
גבול מועצה: קו נקודה בצבע צהוב.

גבול בינלאומי: קו בצבע ורוד וקווים מאונכים דקים בצבע ורוד.

גבול גוש ומספרו: מסומן בקו שחור עם משולשים שחורים משני צידיו לאורכו.

גבול חלקה רשומה ומספרה: מסומן בקו ירוק כה ועיגול סביב מס' החלקה.

דרך קיימת / מאושרת: צבוע בצבע חום.

טבלת שטחים:

מצב מוצע			מצב קיים		
%	דונם	יעוד	%	דונם	יעוד
100	683	שטח שמורת טבע	16.8	115	שמורת טבע
			4.4	30	יער טבעי לשימור
			78.8	538	שטח חקלאי
100	683	סה"כ	100	683	סה"כ

פרק 2 – מטרות התכנית ועיקרי הוראות התכנית

- 2.1 מטרות התכנית:
- 2.1.1 לייעד את השטח לשמורת טבע לפי "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998", ולפי "חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965".
- 2.1.2 לשנות את ייעוד השטח מקרקע חקלאית ויער טבעי לשימור לשטח שמורת טבע.
- 2.1.3 לשמור על החי הצומח והדומם במצבם הטבעי.

פרק 3 – הוראות התכנית

- 3.1 רשימת תכליות ושימושים
- 3.1.1 שמורת טבע - השטח מיועד לשימור במצבו הטבעי תוך פיתוח מינימלי אקסטנסיבי המתיר: שבילי הליכה, נקודות תצפית לאורך המסלול, הצבת שילוט, גידור, ריהוט גנני, הצבת מתקני אשפה והדגשת כניסה ע"י קיר בנוי מאבן מקומית שגובהו לא יעלה על 1.5 מ'.
רעיה:
- 3.1.2.1 תותר רעיה בחודשים ינואר – פברואר ומאי – נובמבר תוך ניצול 15 דונם לפרה בעונה זו.
- 3.1.2.2 יותר לגדר ולתחזק את השטח בגדר היקפית ולהציב שקתות, צינורות מים ומנעי בקר.
- 3.1.2.3 זכות הראשונים לרעייה בשמורה תינתן למשקים הרועים בשטח ביום הכרזת השמורה, וייחתם הסכם רעייה בין רשות הטבע והגנים לבין המשק בהסכמת מנהל מקרקעי ישראל – כמקובל בשמורות טבע.
- 3.1.2.4 טיפול בנוקי טריפה: נזקי טריפה לעדרים וטופלו בדרך המקובלת בשטחים פתוחים. במקרה של נזקי טריפה של 2% מהולדות יבוצע ויסות גודל אוכלוסיית הטורפים ע"י דילול ע"י רשות הטבע והגנים או ע"י הרועים, בהיתר מיוחד, לאחר שנקטו אמצעי הגנה כמקובל על הבוקרים באזורים שמחוץ לשמורה. במידה וישנה אפשרות לכך תהיינה חלקות ההמלטה מחוץ לשמורה.
- 3.1.2.5 פסי אש: פריצה וריסוס דרכים כפסי אש וצפיפותם יבוצעו לפי הצורך ע"י הרועה בהתאם להנחיות נציג רשות המרעה ונציג רט"ג.
- 3.1.2.6 תותר הכנסה של כלים ואמצעים אחרים, כולל כלבים, לצורך טיפול בעדר, בתיאום ובהסכמת רשות הטבע והגנים.
- 3.1.2.7 מין בעל החיים: יוגדר מין בעל החיים שירעה בשמורה. ניתן יהיה לשינוי בתיאום עם רט"ג כאשר מפתח לחץ הרעיה יהיה 5 יח' צאן לכל יום רעיית בקר.
- 3.1.2.8 שינויים בתקנון זה יהיו מסוכמים על הצדדים ובהיתר מיוחד של רט"ג.

3.2 הוראות כלליות:

3.2.1 מעהב"ט:

- 3.2.1.1 פעילות בשמורת הטבע תהא כפופה להמשך ביצוע פעילות מעהב"ט בשטחים הסגורים מכוח תקנה 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 ובמתקנים הביטחוניים, כפי שיהיו מעת לעת, בין שהם בתחומי התכנית ובין שהם גובלים עם שטחים שבתחומה ואין בתכנית זו כדי להגביל ביצוע כל פעילות שהיא על ידי מערכת הביטחון בשטחים הסגורים ובמתקנים הביטחוניים הנ"ל.
- 3.2.1.2 כל כניסה של מטיילים לשטח השמורה תתואם מראש ותאושר ע"י מתא"ם פצ"ן או תעשה בהתאם להסדר קבוע שיסוכם עם רשויות צה"ל המוסמכות.
- 3.2.1.3 יש להבטיח מעבר חופשי לכוחות הביטחון במשך 24 שעות ביממה.

3.2.2 עתיקות: כל פיתוח באזור עתיקות יעשה בתיאום עם רשות העתיקות ועפ"י חוק העתיקות. כל העבודות בשטח העתיקות כפופות לסעיף 29 א' לחוק העתיקות תשל"ח ובהתאם לאמנה שנחתמה בין רשות הטבע והגנים לבין רשות העתיקות.

3.2.3 הכרזת שמורת טבע: תכנית זו תהווה בסיס להכרזת השטח המסומן בתשריט כשמורת טבע עפ"י "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998".

פרק 4 - חתימות

בעל הקרקע

רשות הטבע והגנים
מחוז צפון
עתיקות מגידו
ד. נ. חבל מגידו, 19230
ארי ורני

יוזם עורך ומגיש התכנית

וועדה מקומית

וועדה מחוזית

דברי הסבר לשמורת אירוס הדור מנרה

אירוס הדור (*Iris lortetii* var. *lortetii*) הוא מין אנדמי לגליל העליון המזרחי ותחום תפוצתו העולמי הוא בין קריית שמונה לנחל חצור. אירוס הדור הוא מין נדיר ובקושי ניצל מהעקירה המסיבית ממנה סבל במאה הקודמת. אירוס הדור נחשב ליפה ביותר מבין אירוסי ההיכל והוא הפרח הגדול והמפואר שבפרחי ישראל. אירוס הדור הוא ערך טבע מוגן עפ"י החוק.

בין מנרה להר נזר, גדלה אחת האוכלוסיות הגדולות של אירוס הדור. האוכלוסייה מונה כ- 100 גושים, ובסה"כ נספרו שם מעל מאתיים פרחים בשיא עונת הפריחה. בית הגידול הוא טרשי גיר שעליהם גדל חורש ייחודי ובו אלון מצוי יחד עם אלון תולע ואלה ארץ-ישראלית ביחד עם אלה אטלנטית וכן אגס סורי, עוזרר קוצני, לבנה רפואי ושקד מצוי.

בנוסף, גדלים במקום צמחים נדירים וייחודיים כגון הרדופנין סורי ואריסימון תמים. מעטים שטחי החורש השמורים באזור הגליל המזרחי הגבוה. החורש בנוי מהרכב נדיר של אלמנטים ים תיכוניים לחים יחד עם צמחי ספר ערבתיים. זהו חורש מרווח עם שטחי בתה רבים ועושר מיוחד של מיני עשבונים וגאופיטים. יש חשיבות גדולה מאוד לשימור האירוס ההדור ובית הגידול כולו באזור זה.

בחלק הדרומי ישנה אוכלוסייה של המין, הנדיר אף הוא של אירוסים, אירוס נצרת.

זהו מקום יחיד בארץ של מפגש בין שני המינים ומהווה בכך כר נרחב למחקר גנטי בין מינים ש"אך זה מקרוב" נפרדו אבולוציונית זה מזה.

השטח צמוד דופן לשמורת הר נזר. חלקו מופיע בתמ"מ 2 כשמורת טבע, וחלקו מופיע כיער טבעי לשימור בתמ"מ א 22. שטח השמורה כ- 700 דונם.